

Prof. Dr. Josef Opatrný
Středisko ibero-amerických studií
FF UK

Posudek diplomové práce

Jakub Tříška, Československo-kolumbijské vztahy v meziválečném období, 106 str. rkp.

Jakub Tříška v úvodu diplomové práce s politováním konstatuje, že musel během studia dokumentů ke svému textu pozměnit koncepci prostě proto, že nenalezl pro období do druhé poloviny dvacátých let dostatek pramenného materiálu. V tomto konstatování se zračí diplomantovo poznání, k němuž dospěla už řada historiků před ním a nepochybně dospěje i řady historiků po něm. Jejich původní představy se nenaplní, ale v některých případech, a to je naštěstí i případ Tříškův, narazí na jiné zdroje, které jim zklamání plně vynahradí.

Jakub Tříška tak musel do jisté míry rezignovat na studium československo-kolumbijských vztahů pro jejich formativní období, našel však dosud nevyužitý materiál pro konec let dvacátých a hlavně pro léta třicátá a jeho práce díky tomu nejen splňuje podmínky stanovené pro texty završující studium na fakultě, ale přináší nové poznatky, které ocení odborná veřejnost. V daném případě je to kapitola věnovaná emigraci a kolonizaci, především přípravě kolonizačních projektů Aloise Hory, z nichž žádný se sice nakonec neuskutečnil, ale stanou se díky Tříškově textu nepochybně často citovaným příkladem zájmu nejen pro československo-kolumbijské vztahy, ale o navázání užších kontaktů mezi Československem a Latinkou Amerikou v meziválečném období vůbec. Diplomantovo zděšení v okamžiku výše zmiňovaného zjištění muselo být o to větší, že k jím sledované problematice existuje jen několik sice časopiseckých studií, především dvojice J. Novotný, J. Šouša, resp. obsáhlá Hrbatova studie o Klecandovi, a v obecněji pojatých pracích k problematice československo-latinskoamerických vztahů se zmínky o vztazích československo-kolumbijských objevují jen sporadicky, pokud vůbec a to ještě ne pro období, jemuž se věnuje Tříška.

Tříškova práce je pak svědectvím jeho schopnosti zasadit z téma, za hlediska kolumbijských i československých dějin celkem marginální, do širší souvislosti a pojednat jej v kontextu domácí i zahraniční politiky obou zemí. Mám ovšem v tomto kontextu jednu pochybu. Osobně se domnívám, že měl diplomant spíše otevřít svou analýzu československo-kolumbijských vztahů pohledem na hospodářskou a politickou situaci Kolumbie a pak přejít k popisu československo-kolumbijských hospodářských a politických vztahů, zvolil-li však opačný postup, nezbyvá mi než jej respektovat.

Pokud pak zakládá svůj výklad oněch širších kapitol na několika pečlivě vybraných titulech moderní literatury (Tříška se opírá především od dva autoritativní tituly, příslušné kapitoly z uznávaných Cambridge History of Latin America a rozsáhlé kolektivní dílo Nueva historia de Colombia z konce osmdesátých let, které je dnes hlavním referenčním opusem dějin Kolumbie) spočívají kapitoly věnované obchodu a politických vztahům mezi Československem a Kolumbií především na archivním materiálu Ministerstva zahraničních věcí Československé republiky, s výjimkou oddílu věnovanému misi generála Klecandy, kde diplomant vycházel především z Klecandovy publikace Synové dobyvatelů (1935). Jak už jsem napsal výše, jádrem práce je rozsáhlá kapitola Emigrace a kolonizace (str. 27-68), která by si zasloužila po nutné úpravě publikaci. Diplomant zde při popisu aktivit Aloise Hory odkazuje na dřívější, a stejně neuskutečněný, argentinský kolonizační projekt a představuje detailně propracovaný Horův plán.

K práci mám nicméně několik připomínek. Kromě už zmiňované pochyby o struktuře v podobě předsunutí širších kapitol před analýzu československo-kolumbijských vztahů, je to kritická poznámka k bibliografii. Tříška uvádí v poznámkách několik prací, které chybí v seznamu literatury v závěru textu (D. Echandía, Personajes e ideas, 1981 či suplementa ročenky Ibero-Americana Pragensia věnované středoevropské emigraci do Latinské Ameriky). Třebaže se pak naštěstí neobjevuje zdaleka tolik překlepů a gramatických chyb jako v textech jiných diplomantů, nevyhnul se jim ani Tříška, viz např. napůl české psaní v titulu Nueva historia de Columbia (str. 103).

Práci doporučuji přirozeně k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře až výborně.

V Praze, dne 12. září 2006

Prof. Dr. Josef Opatrný

